

Psalm 7

1 Sjiggajon van David, dat hij voor de HEERE gezongen heeft, vanwege de woorden van Cusj, de Benjaminiet.

Het enkelvoud “*sjiggajon*” komt binnen het Oude Testament alleen voor in Psalm 7:1, en het meervoud “*sjigjonot*” ook één keer, in Hab. 3:1. Uit het feit, dat Habakuk zijn lied het opschrift: “Op *sjigjonot*” meegaf, blijkt dat *sjiggajon* en *sjigjonot* muziektermen zijn. Bijbelgeleerden veronderstellen, dat een *sjiggajon* een lied was waarin diepe emoties werden geuit. Vandaar dat Psa. 7:1 in de vertaling van het NBG is weergegeven als: “Een *klaaglied* van David”. De dichter spreekt zijn diepste gevoelens uit bij de HEERE; hij zoekt bescherming bij Hem en verwacht dat de HEERE het voor hem zal opnemen. “Op *sjigjonot*” zou dan betekenen: op de manier, of in de stijl van de klaagliederen. En klaagliederen zouden liederen kunnen zijn die afhankelijk van de emotie die erin wordt beschreven van toonsoort of toonhoogte wisselen.

Over de identiteit van “Cusj, de Benjaminiet” lopen de meningen uiteen. Het slot van vers 1 luidt letterlijk: “zoon van Jemini”. Dezelfde woorden worden gebruikt in 2 Sam. 16:11, waar Simeï, die de vluchtende David belasterde, een “zoon van Jemini” wordt genoemd. Het ligt dus voor de hand om onder “de woorden van Cusj” de vervloekingen van Simeï te verstaan, die in 2 Sam. 16:7-8 opgetekend zijn. Simeï betekent: “vermaard”, en Cusj: “zwart”. De naam Simeï kunnen zijn ouders hem hebben gegeven, omdat ze van hun kind hoge verwachtingen hadden, terwijl Cusj misschien een bijnaam was, die betrekking had op de kleur van zijn haar, de tint van zijn huid, of de zwaarmoedigheid van zijn karakter. De naam kan verband houden met de verwensingen die door deze Benjaminiet werden uitgesproken. Hij bracht een gitzwarte boodschap. Zijn vervloekingen waren bedoeld om David alle hoop te ontnemen. Psalm 7 is vermoedelijk een reactie van David op de gebeurtenissen die in 2 Sam.16 worden beschreven.

2 HEERE, mijn God, tot U neem ik de toevlucht, verlos mij van al mijn vervolgers en red mij.

3 Anders verscheuren zij mijn ziel als een leeuw, slepen zij mij weg, terwijl er niemand is die redt.

Uit vers 2 en 3 blijkt dat de dichter in doodsgevaar verkeerde. Velen achtervolgden hem en waren van plan om hem te doden. “Mijn ziel verscheuren als een leeuw” is beeldspraak voor: “mij ombrengen”. Vergeleken met de macht van zijn vijanden was David maar een lammetje, dat zich niet kan verdedigen tegen een leeuw. Het leger dat hem achtervolgde kon hem gemakkelijk “wepslepen”. In deze benarde situatie verwachtte de koning geen hulp van mensen – zelfs niet van de weinige vrienden die hem nog restten. Hij verwachtte zijn hulp alleen van de HEERE.

Vers 2 en 3 zouden kunnen verwijzen naar de tijd waarin David op de vlucht was voor Saul, maar ze verwijzen vermoedelijk naar de latere vlucht van de koning voor zijn zoon Absalom. Vrijwel heel Israël koos toen partij voor de opstandelingen. En David was oud en zwak. Hij werd gekweld door verdriet, omdat zijn eigen zoon zich met moordlustige bedoelingen tegen hem had gekeerd. Dat maakte het voor hem extra moeilijk om zich te verdedigen. Vanuit zijn verwarring riep de dichter tot de HEERE.

**4 HEERE, mijn God, als ik dát gedaan heb, als er onrecht aan mijn handen kleeft,
5 als ik iemand kwaad vergolden heb die vrede met mij had – wie mij zonder reden benauwde, heb ik juist gered! –**

De verzen 4 en 5 zijn een reactie van de dichter op de woorden van Cusj. David herhaalt wat deze Benjaminit over hem zei en waarvan hij hem beschuldigde. Volgens Cusj zou er “onrecht aan Davids handen kleven” (Psa. 7:4). De koning zou “iemand kwaad hebben vergolden die vrede met hem had” (Psa. 7:5).

Toen David Jeruzalem moest verlaten vanwege de staatsgreep van Absalom, riep Simeï hem na: “Ga weg, ga weg, man van bloedvergieten, verdorven man! De HEERE heeft op u al het bloed van het huis van Saul, in wiens plaats u geregeerd hebt, doen terugkomen” (2 Sam. 16:7-8). Volgens Simeï zou David het huis van zijn voorganger hebben uitgemoord en daarom nu zelf in doodsgevaar verkeren. Psalm 7:4 en 5 houden daarom mogelijk verband met de beschuldiging van Simeï.

Indien Psalm 7 is geschreven tijdens Davids eerdere vlucht voor Saul, moet Cusj een man zijn geweest die beweerde dat David een staatsgreep voorbereidde en de regerende vorst uit de weg wilde ruimen (vgl. 1 Sam. 24:10).

David ontkent met diepe verontwaardiging, dat hij zulk onrecht had bedreven en onschuldig bloed had vergoten. Dat er onrecht aan zijn handen kleefde en wie vrede met hem had kwaad had vergolden, was een brutale leugen: “Wie hem zonder reden benauwde, had hij juist gered!” (Psa. 7:5). De tegenwerping van de psalmist heeft betrekking op de situaties waarin hij Saul had kunnen doden, maar dit niet had gedaan. In plaats daarvan had David een slip van Sauls mantel afgesneden (1 Sam. 24:4-7) of Sauls speer en waterkruik (1 Sam. 26:12) meegenomen. De woorden van Cusj waren een volstreekte omkering van de waarheid. Koning Saul had zijn dienaar zonder reden benauwd, hem in heel het land als een opgejaagd dier achtervolgd, terwijl David zijn vervolger bij meerdere gelegenheden juist had gered!

6 Dan mag de vijand mij [letterlijk: mijn ziel] vervolgen, achterhalen, mijn leven op de grond vertrappen en mijn eer in het stof doen wonen! Sela

“Als ik werkelijk kwaad heb beraamd tegen mensen die vrede met mij hadden”, zegt David, “dan mag de vijand me nu achtervolgen, me inhalen, me vertrappen en me op

oneervolle wijze ombrengen”. Volgens de wet van Mozes zou dat immers rechtvaardig zijn. Wanneer een Israëliet een volksgenoot beschuldigde van een vergrijp waarop een lijfstraf stond, en de beschuldiging vals bleek te zijn, mochten Israëls rechters hem niet ontzien. Ze moesten dan “met hem doen zoals hij met zijn broeder dacht te doen”. Ze moesten hem straffen met de straf die hij zijn onschuldige volksgenoot had willen opleggen: “leven voor leven [letterlijk: ziel voor ziel], oog voor oog, tand voor tand, hand voor hand, voet voor voet” (Deut. 19:15-21). Door hem te straffen moesten ze een voorbeeld stellen, en het kwaad in Israël ontmoedigen.

7 Sta op, HEERE, in Uw toorn, verhef U tegen de verbolgenheid van wie mij benauwen, ontwaak ter wille van mij; U hebt het recht ingesteld.

De beschuldiging van Cusj was vals. Daarom deed de dichter een hartstochtelijk beroep op de HEERE, als de allerhoogste Rechter, om zijn rechtsgeding voor hem te voeren, een rechtvaardig vonnis te vellen, en een einde te maken aan het onrecht dat hem werd aangedaan. Achtervolgers dreven David in het nauw en hadden het op zijn leven gemunt, ze waren boos op hem omdat ze meenden dat de beschuldiging van Cusj waar was. Maar de HEERE was in staat om alle vijanden een halt toe te roepen. “Sta op, HEERE, in Uw toorn”, zegt de dichter, “Ga tussen mij en hen instaan, bescherm mij tegen hun razernij. Neem het voor mij op. In uw wet hebt U het afleggen van een vals getuigenis veroordeeld. Handel zoals U de rechters van Israël hebt geboden, treed op tegen die leugensprekers”. De HEERE is immers de oorsprong van het recht! *Hij* heeft in Zijn wet voorschriften voor de rechtspraak gegeven, en in Israël (en de volkerenwereld) het recht ingesteld.

**8 De gemeenschap van volken zal U omringen, neem dan weer plaats hoog boven hen.
9a De HEERE zal over de volken rechtspreken.**

Van het oordeel van de HEERE over zijn vijanden verplaatsen de gedachten van de dichter zich plotseling naar het komende gericht van God over de hele aarde. Vers 8 is door Bijbelvertalers op uiteenlopende manieren weergegeven:

“Zo zal de vergadering der volken U omsingelen. *Keer* dan boven haar *weder* in de hoogte” (SV)

“Dan moge de vergadering der natiën U omringen. *Keer weder* boven haar naar den hoge” (NBG)

“Laat U omringen door de raad van de volken en *bestijg* hoog boven hen *Uw troon*” (NBV)

In oudere vertalingen (SV, NBG) staat: “Keer weder”, terwijl nieuwere vertalingen spreken over “plaatsnemen” (HSV) of “bestijgen” (NBV). De nieuwere vertalingen zijn parafrases die afwijken van de grondtekst, want het woord *sjoev* betekent “terugkeren”,

en het woord “troon” ontbreekt in de Hebreeuwse tekst. De eerste plaats waar *sjoev* in de Bijbel voorkomt, is Gen. 3:19, waar God tegen Adam zegt: “Stof bent u, en tot stof zult u *terugkeren*”.

Psa. 7:8 verwijst naar de terugkeer van God naar Zijn volk: de gebeurtenis die Joden *tesjoeva* noemen, terwijl christenen spreken over “de wederkomst”. Zoals de vijanden David benauwdde, zo zullen de volkeren zich eens verzamelen om tegen de Zoon van David en het volk van de Messias oorlog te voeren (Openb. 16:13-16, 19:19). Dan zal de HEERE vanuit de hoge hemel naar Zijn volk terugkeren, in de persoon van de hemelse Mensenzoon. En dan zal Hij over de volken rechtspreken (Matth. 25:31-46, Hand. 17:31, Openb. 20:4).

9b Doe mij recht, HEERE, want ik ben rechtvaardig en oprechtheid is bij mij.

10 Laat er toch een einde komen aan de slechtheid van de goddelozen, maar doe de rechtvaardige standhouden, o rechtvaardige God, Die harten en nieren beproeft.

David pleit opnieuw op God, die het recht heeft ingesteld, en op Gods wet, d.w.z. op het woord van de HEERE. Een valse beschuldiging mag niet tot de doodstraf van de beschuldigde leiden. Zo iemand moet “recht worden gedaan”, dat wil zeggen: vrij worden gesproken. En de mond van valse getuigen moet worden gesnoerd. Hun boze plannen behoren te worden verijdeld en bestraft.

”Laat er toch een einde komen aan de slechtheid van de goddelozen” is waarschijnlijk een verzoek van David, of er een einde mocht komen aan de leugens van de mensen die hem vals beschuldigden en aan de achtervolging door zijn vijanden. Maar als we de woorden van de psalmist letterlijk nemen, vroeg David of de HEERE een einde wilde maken aan de slechtheid van *alle* goddeloze mensen. Het smeekgebed van de koning is feitelijk een verzoek om de komst van Gods koninkrijk en het rechtvaardig oordeel van de Messias over de “bewoonde wereld” (Hand. 17:31). Wanneer de Messias komt, zal Hij een einde maken aan de slechtheid van de goddelozen en de rechtvaardige doen standhouden (vgl. Jes. 11:1-9). De “Rechter van de hele aarde” zal “harten en nieren beproeven”. Hij zal niet op uiterlijke schijn afgaan of op wat de mensen zeggen, maar de verborgen drijfveren van aanklagers en beschuldigden meewegen, omdat Hij in Zijn vonnis wordt geleid door Gods Geest (Jes. 11:2-3).

11 Mijn schild is bij God, Die de oprechten van hart verlost.

12 God is een rechtvaardige Rechter, een God Die iedere dag toorn.

De psalmist spreekt opnieuw uit, dat hij voor zijn bescherming alleen op God vertrouwt. Hij ziet uit naar de verlossing die – zo verwacht hij - beslist zal komen. De HEERE is immers een rechtvaardige Rechter. Wie op Hem vertrouwen zal Hij niet beschamen. Dat God “iedere dag toorn” staat ook in de brief van Paulus aan de Romeinen: “Toorn van God wordt van [de] hemel geopenbaard over alle

goddeloosheid en ongerechtigheid van mensen” (Rom. 1:18). Maar Zijn toorn openbaart zich niet altijd en overal op dezelfde manier. In Israël werd gehoorzaamheid aan Gods wet beloond met materiële voorspoed, en opstand tegen God bestraft (Deut. 28). In de volkerenwereld openbaart Gods toorn zich in het feit, dat Hij de mensheid de gevolgen van haar eigen overleggingen en begeerten laat ervaren (Rom. 1:18-32). De Schepper heeft de volken aan hun dwaasheid “overgegeven” (Rom. 1:24,26,28). De gevolgen voor de menselijke samenleving zijn zeer ernstig. Wanneer de “dag van de Heer” aanbreekt, zal Gods toorn voor ieder mensenoog zichtbaar worden (Openb. 6:15-17). Dan zal Hij de volken gaan “hoeden met een ijzeren staf” (Openb. 2:27, 12:5, 19:15) en de gestorven gelovigen opwekken om hun “het loon te geven” (Openb. 11:16-18, vgl. 20:4).

13 Als men zich niet bekeert, dan zal Hij Zijn zwaard scherpen, Zijn boog spannen, en aanleggen.

14 Hij heeft dodelijke wapens voor Zich gereedgemaakt, Hij richt Zijn pijlen op de felle achtervolgers.

Vers 13 en 14 hebben in eerste instantie betrekking op de verlossing die de psalmist verwacht van de HEERE. De dichter spreekt op een mensvormige manier over de Schepper. Die maakt zich als een veldheer klaar voor de strijd. Hij brengt Zijn wapens in gereedheid. Zijn zwaard wordt gescherpt, zijn boog gespannen, de kwaliteit van de pees getest. Als ze niet tot ander inzicht komen, zullen de achtervolgers van David Zijn doelwit worden, en met goed gemikte schoten en slagen worden uitgeschakeld. Op de komende dag van de HEERE zal dat ook met andere “felle achtervolgers” gaan gebeuren. Wanneer “het beest en de koningen van de aarde” hun legers hebben verzameld om “oorlog te voeren” tegen de door God gezalfde Messias, zullen die legers door het “zwaard uit de mond”, d.w.z. het woord dat de Messias in opdracht van God spreekt, worden gedood, en de leugensprekende aanvoerders - het beest en de valse profeet - zullen worden gegrepen en in de vuurpoel worden geworpen (Openb. 19:19-21).

15 Zie, hij heeft weeën van onrecht en is zwanger van kwaad, hij zal leugen baren.

16 Hij heeft een kuil gedolven en die uitgegraven, maar hij is gevallen in het graf dat hij zelf gemaakt heeft.

17 Zijn moeite zal op zijn eigen hoofd terugkeren, zijn geweld op zijn eigen schedel neerdalen.

Psalm 7:15 doet denken aan een uitspraak van Elifaz, de Temaniet, die over onbetrouwbare mensen opmerkte: “Zij zijn zwanger van moeite en baren onheil, en hun buik brengt bedrog voort” (Job 15:35). De “hij” die in Psa. 7:15 wordt genoemd, is gezien het opschrift van de psalm: Cusj. De psalmist vergelijkt deze lasteraar met een zwangere vrouw, die op het punt staat om te baren. Hij zit barstensvol onrecht en kwaad, en wat er uit hem voortkomt is leugen. Later zou de profeet Jesaja over het

ontrouwe Israël zeggen: “Zij zijn zwanger van onheil, zij baren ongerechtigheid” (Jes. 59:4). Wie zó vol onrecht en kwaad zit als Cusj (of Israël in de dagen van Jesaja), zal leugen ter wereld brengen en voor zijn inspanningen alleen maar narigheid oogsten. De HEERE zal het kwaad van zulke mensen uiteindelijk op hun eigen hoofd doen neerkomen.

David was ervan overtuigd, dat de leugens en de vervloekingen die Cusj had uitgesproken tot de ondergang van de spreker zouden leiden en niet tot de ondergang van hemzelf. De Benjaminit zou vallen in de kuil die hij voor een ander had gegraven.

De verwachting dat wie onrecht beraamt, uiteindelijk door zijn eigen onrecht zal worden getroffen, wordt in de Bijbel een aantal malen uitgesproken (Psa. 7:17, vgl. Job 4:8, Spr. 5:22). Ons spreekwoord: “Wie een kuil graaft voor een ander, valt er zelf in”, is aan de Schrift ontleend (Psa. 7:16, 9:16; Spr. 26:27, Pred. 10:8). Ook in een latere psalm bad David, dat kwaaddoeners in hun eigen boze plannen verstrikt mochten worden (Psa. 10:2). Op grond van de wet van Mozes beschouwde hij dit als een rechtvaardig oordeel van God over de plegers van onrecht en geweld.

18 Ik zal de HEERE loven om Zijn gerechtigheid, en voor de Naam van de HEERE, de Allerhoogste, psalmen zingen.

De dichter eindigt door de stellige verwachting uit te spreken, dat hij binnenkort de HEERE zou mogen loven “om Zijn gerechtigheid”, dat wil zeggen: vanwege Zijn trouw aan het woord dat Hij gesproken heeft. Als opperste Rechter zou de Almachtige zich houden aan het voorschrift dat Hij de rechters van Israël had gegeven: Hij zou de onschuldige (David) vrijspreken en de valse getuige (Cusj) veroordelen. Bij het “loven” en “psalmzingen” van de HEERE kan David hebben gedacht aan de eredienst in de tempel. De dichter verwachtte dat hij binnenkort naar Jeruzalem zou mogen terugkeren (vgl. Psa. 5:8).

1 Een psalm van David, voor de koorleider, op ‘De Gittith’.

Psalm 8:1 luidt in de Hebreeuwse tekst letterlijk: “Voor de koorleider, op de Gittith. Van David”. Uit het lied van Habakuk (Hab. 3:19) blijkt, dat de woorden: “Voor de koorleider, op de Gittith” mogelijk het *onderschrift* van Psalm 7 en niet het *opschrift* van Psalm 8 zijn geweest. “Van David” is dan de aanhef van Psalm 8. In Psalm 7:1 was immers al gezegd, dat Psalm 7 een psalm van David is. In Psalm 8:1 moet: “Van David” daarom betrekking hebben op de lofzang die op die woorden volgt.

Volgens *Strong’s Exhaustive Concordance of the Bible* betekent het woord *gittith*: “wijnpers”, of “persbak”. In de Septuagint, de Griekse vertaling van het Oude Testament die door Joodse geleerden in de Oudheid is gemaakt, luidt Psalm 8:1 daarom: “Voor het einde, betreffende de wijnpersen”.

Volgens een andere Joodse uitleg (Targum, Rashi) zou het woord *gittith* zijn afgeleid van de stad Gath. Het zou een harp of een citer aanduiden, die door de inwoners van Gath werd gebruikt. Obed Edom, die een Gethiet was (2 Sam. 6:10,11; 1 Kron. 13:13) kan dit instrument in Israël hebben geïntroduceerd, of David kan het hebben meegenomen, nadat hij zich in Gath een tijdlang had schuilgehouden voor koning Saul (1 Sam. 27:3 e.v.).

Hoewel de tweede opvatting dikwijls met grote stelligheid als de enig juiste wordt verdedigd, kunnen beide verklaringen op waarheid berusten. In Psalm 7 wordt namelijk gesproken over het toekomstig oordeel van God, waarbij Hij een einde zal maken aan de slechtheid van de goddelozen (Psa. 7:10). Dat oordeel wordt in de Bijbel met een persbak vergeleken (Jes. 63:2, Klaagl. 1:15, Joël 3:13, Openb. 14:17-20, 19:15). De Messias zal “*de wijnpersbak treden van de wijn van de grimmigheid van de toorn van God, de Almachtige*”. Bij die gelegenheid zal Hij korte metten maken met de opstandige naties, maar de gelovigen doen standhouden, zoals in Psalm 7:10 wordt gezegd.

Cusj is mogelijk een type van het “beest” uit de eindtijd, de leider van de volken die tweeënveertig maanden lang “grote dingen en lasteringen” zal spreken (Openb. 13:5). Hij zal “zijn mond openen tot lasteringen tegen God, om Zijn naam te lasteren en Zijn tabernakel en hen die in de hemel wonen” (Openb. 13:6). Op grond van de leugens die “Cusj” spreekt zullen alle volken zich tegen Israël keren. Het “beest” zal volmacht ontvangen om “oorlog te voeren tegen de heiligen en hen te overwinnen” (Openb. 13:7). Sommige Israëlieten zullen echter op tijd weten te vluchten en worden bewaard in de woestijn (Openb. 12:14). In Psalm 7 vertolkt David mogelijk de gebeden van deze “heilige rest”, die gedurende enkele jaren in grote benauwdheid zal verkeren, maar door God zal worden gered.

* * * * *